

«MottakerNavn»

«Adresse»

«PostNr» «Poststed»

Trondheim, 07.03.2024

Deres ref.:
«Ref»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/4492

Saksbehandler:
Anders Braa

Avgjørelse i klagesak - tillatelse til skadefelling av jerv i deler av Rauma kommune

Vi viser til klager på Statsforvaltaren i Møre og Romsdal sitt vedtak 28. juli 2023. Klagesaken ble oversendt til oss 16. februar 2024. NOAH – for dyrs rettigheter sendte klagen til Statsforvalteren 1. august 2023, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal 31. juli 2023 og Aktivt rovdyrvern 30. juli 2023.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Ulvådalen sausankelag SA søkte 26. juli 2023 om tillatelse til å skadefelle jerv. Bakgrunnen var dokumenterte tap av lam til jerv og at flere søyer manglet lam. Statsforvalteren gav fellingstillatelse på 1 jerv innenfor Ulvådalen sausankelag sitt beiteområde med gyldighet fra 28. juli til 8. august 2023. Det ble ikke felt jerv i medhold av denne tillatelsen.

Klagene

Klagen fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal kan oppsummeres i følgende hovedpunkter:

- Jervebestanden i Møre og Romsdal er trolig under bestandsmålet for fylket
- Jerv er på Rødlista med status som sterkt truet, og bestanden i Møre og Romsdal er en viktig del av den sørvestlige delbestanden med genetiske særtrekk.
- Forvaltningsområdet for jerv er lite, noe som fører til større tetthet av jerv dersom forvaltningsmålet for fylket skal oppnås innenfor forvaltningsområdet.
- Skadefelling i Ulvådalen vil kunne skape presedens for fellingstillatelser også i andre områder innenfor forvaltningsområdet
- Statsforvalter har ikke nevnt at lisensfellingsskvoten innenfor forvaltningsområdet er påklaget
- Avgrensningen av fellingsområdet er ikke etterprøvbart

- En ev. felling av tisper fra unger vil gi dårlige overlevelsesmuligheter for valpene

Klagen fra NOAH kan oppsummeres i følgende punkter:

- Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt. Føre-var-prinsippet må tillegges vekt.
- Vilkåret om skade er ikke oppfylt
- Vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Klagen fra Aktivt rovdyrvern kan oppsummeres i følgende punkter:

- Viser til brev fra Miljødirektoratet av 8. juni 2023, og mener tillatelsen er i strid med innholdet i dette brevet
- Jervebestanden er under bestandsmålet for Møre og Romsdal
- Jervebestanden må prioriteres innenfor forvaltningsområdet for jerv

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til Statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Jerv er fredet. Det er likevel mulig å felle jerv blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Overordnede vilkår for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Når det gjelder vilkåret om bestandens overlevelse, viser vi til nemnda sine vurderinger for fastsettelse av kvote for betinget skadefelling av jerv i 2023/2024. Kvoten ble fastsatt til 5 jerver 26. mai 2023. Samme dag fastsatte nemnda en kvote på totalt 34 jerver for kommende lisensfellingsperiode. Begge totalkvotene er stadfestet av Klima- og miljødepartementet etter klagebehandling, men departementet endret lisensfellingkvoten slik at hunndyrkvoten ble redusert innenfor forvaltningsområdet i Trøndelag og kvoten for forvaltningsområdet i Møre og Romsdal ble satt til null jerver. Skadefellingkvoten belaster lisensfellingkvoten. Siden kvotevedtakene er det felt 12 jerver i region 6 per 5. mars 2024. Av disse er 1 jerv felt i Møre og Romsdal utenfor forvaltningsområdet.

Aktivt rovdyrvern viser til direktoratets brev av 8. juni 2023. Dette brevet er et felles avslag på søknader om ekstraordinær skadefelling som vi har fått i løpet av vinteren 2022/2023. Disse sakene gir ikke begrensninger for statsforvalternes bruk av betingede skadefellingkvoter som de kan benytte i tiden etter 1. juni.

Områdets betydning som beitemark / Betydning som rovviltprioritert område

Innenfor Ulvådalen sausankelag ble det sluppet om lag 1000 sau og lam i 2022, jf. Kilden (NIBIO).

I 2023 ble det påvist i alt 16 ynglinger av jerv i region 6. Gjennomsnittlig antall ynglinger siste tre år etter at Statens naturoppsyn har foretatt hiuttak er 12, 3 ynglekull. Det er over bestandsmålet på 10 årlige ynglinger i region 6. Forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 har fastsatt at delmålet for Møre og Romsdal er 3 årlige ynglinger av jerv, og målet bør fortrinnsvis oppnås innenfor forvaltningsområdet. I 2023 ble det påvist 2 ynglinger i Møre og Romsdal, begge innenfor forvaltningsområdet. Gjennomsnittlig antall ynglinger i fylket siste 3 år er 3 ynglinger. Av disse var det 6 ynglinger innenfor forvaltningsområdet.

Miljødirektoratet legger til grunn at skadefelling av en jerv ikke vil være til skade for bestandens overlevelse.

Skader og skadepotensial

Ifølge Rovbase ble det påvist i alt 9 skader på sau og lam fra jerv innenfor Ulvådalen sausankelag sitt beiteområde fra beitestart til 28. juli 2023. Direktoratet legger til grunn at de reelle tapene til jerv var høyere. Statsforvalteren utbetalte i 2022 erstatning for tap av 217 sau og lam til jerv i Rauma kommune. Potensialet for ytterligere skade var stort.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

I siste del av juli er det ikke realistisk å vurdere forebyggende tiltak som skiller sau fra rovdyr, som tidlig sanking. Statsforvalteren legger til grunn at det ikke er hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak enn felling som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade.

Etter departementet sin klageavgjørelse ble det ikke åpnet for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Det er likevel mulig å benytte kvoten for betinget skadefelling når kriteriene etter rovviltforskriften § 9 er oppfylt. Direktoratet er enig med Statsforvalter at det var en akutt skadesituasjon i Ulvådalen, og at en fellingstillatelse var en mulighet for å rette fellingen mot det skadegjørende individet.

Konklusjon

Direktoratet finner at Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har vurdert skadefellingssøknaden i samsvar med rovviltforskriften § 9, og finner ikke grunnlag for å endre vedtaket av 28. juli 2023.

Klagen blir ikke tatt til følge.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL	Postboks 2520	6404	MOLDE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 56	7701	STEINKJER
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
RAUMA KOMMUNE	Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES
Roviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER
ULVÅDALEN SAUSANKELAG SA	Postboks 19	6301	ÅNDALSNES